

## Az amerikai misszió Szegeden.

— Az ujszegediek elpanaszolták előtte sorsukat. —

(Saját tudósítónktól.) A Délvidékről visszatért amerikai misszió szerdán érkezett Szegedre. A küldöttség, mely Ph. Goodwin főhadnagyból és titkárából állott, megtekintette a várost, majd a városházán az ujszegediek deputációját fogadta. A misszió nem a sztrájk miatt járt a Délvidéken.

### Az amerikai bizottság érkezése.

Negyed öt után pár perccel, futott be a különvonat Szabadkáról Szeged-Rókus állomásra, ahol a bizottságot dr. Somogyi Szilveszter polgármester, dr. Tonelli Sándor, Tauszig Ármán, Nemecskay István, Györffy Lajos, Kátay Gyula állomásfőnök, forgalmi tiszt fogadták.

Elsőnek Zerkowicz Emil miniszteri tanácsos, aki a kormány megbízásából a bizottságot kalauzolja, szállt ki a szalonkocsiból, utána Ph. Goodwin a délvidéki amerikai misszió vezetője és Davidson, a titkára hagyták el a vonatot.

A küldöttséget dr. Somogyi Szilveszter köszöntötte és a fogadásnál megjelenteket sorra bemutatta úgy a misszió tagjainak, mint Zerkowicz miniszteri tanácsosnak. Ph. Goodwin angol katonai egyenruhában, Davidson egyszerű utiruhában volt. Ph. Goodwin közép-termetű, barna, nyírott bajszú katonás magatartású, kemény tekintetű, harminc év körüli férfi, Davidson ép az ellentéte. Egészen tipikus szőke, angol-szőke, szinte lányos arcú, kissé hizásra hajló fiatalember. Erősen domboru homloka van, beszédes, közvetlen modoru. Mindketten az igen intelligens, megnyerő, művelt férfiak látszatát keltik.

A polgármester a megérkezés után nyomban az állomási előtérre vezette a vendégeket.

### Sétakocsizás a városban.

A vendégek számára a város három fogatot rendelt ki. Az első fogatban Ph. Goodwin az amerikai kormány által kiküldött követségi szolgálatot teljesítő misszionárius, dr. Somogyi Szilveszter polgármester és dr. Tonelli Sándor kereskedelmi és iparkamarai titkár foglaltak helyet. A második kocsiiban Davidson, Goodwin titkára, Zerkowicz Emil miniszteri tanácsos, a harmadik kocsiiban a polgármester kísérete foglalt helyet. A fogatok a Kossuth Lajos-sugáruton jöttek a városba.

A Kossuth Lajos-sugáruton nagyobb népforgalom volt, mint egyébként szokott lenni. Természetesen feltűnt az angoloknak, hogy milyen népes a város. A csendőrlaktanyánál a fogatok a Bécsi körut s a Mars-tér irányába tértek ki, mivel a fogatokkal szemben egy zászlóalj közeledett.

A régi, rozoga házak iránt is érdeklődtek. Zerkowicz miniszteri tanácsos ismertette, hogy a várost 1879-ben árvíz pusztította el, tehát a város 40 éve épül. A menet az üzletvezetőség-nél bekanyarodott a Tisza Lajos-körutra. A gőzfürdő, református palota és templom az Árpád szabadközműves páholy, a Gróf féle palota, az állami főgimnázium, a színház épülete és a kulturpalota, valamint a tágas utcák és terek lekötötték a vendégek figyelmét.

### A kulturpalotában.

A polgármester a kulturpalotához hajtatott, mert a misszió tagjai már Budapesten értesültek arról, hogy a szegedi kulturpalotában mennyi művészi érték, festmény, régiség stb. van felhalmozva. A kulturpalota előcsarnokában a doberdói fa jelentőségét magyarázták meg az amerikaiaknak.

Móra Ferenc a kulturpalota igazgatója sietett a képtárban a vendégek elé. A nagyteremben meglepődéssel tekintettek szét. Le-

kötötte figyelmüket a fogadalmi templom modelje, s a „Hunyadi halála” című festmény.

— Akkor még Belgrád Magyarországhoz tartozott — magyarázta Móra — és Hunyadi ott is halt meg.

A nagyvásznak közül, Szeged árvízképe, Báthory Erzsébet, Munkácsi Honfoglalás-ának egy vázlata, Tisza Kálmán arcképe, Pállik, Vágó, Margittai, Tóth-Molnár stb. képei előtt hosszan időztek az amerikaiak. Épugy a régiség-tárban. A csókai ásatások eredményei, az az őthalmi leletek, az éremgyűjtemény mind meleg érdeklődést váltott ki az angolokból.

Ezekután a néprajzi-muzeumba kalauzolta Móra igazgató a vendégeket. A látottak kedvesen hathattak rájuk és szegedi emlékül egy remekműű subát szerettek volna szerezni. A kiállított subák magyar motivumú, tulipános kivarásai egészen elragadták őket. Tonelli iparkamarai titkár magyarázta meg az angoloknak, hogy sajnos, most varrottas subát Szegeden nem lehet kapni. Nincsen anyag hozzá.

— Ha minden jól sikerül — mondotta dr. Somogyi polgármester — Szeged az amerikaiak megértő jóindulatát, szíves látogatását hálásan fogják viszonzni a békés időkben cifra-szűrrel is, ami a kiállított tárgyak között szintén nagyon megnyerte a vendégek tetszését. Ebbe aztán mosolyogva nyugodtak meg az amerikaiak is. A szegedi vidéki paraszti-ház berendezése is igen tetszett a vendégeknek.

— Völegény és menyasszony — magyarázta egyik tagja a társaságnak.

— No igen, de hiszen itt már egy fiú is van, jegyezte meg Davidson élcesen, mire a magyarázó az általános derűség közepett replikázott:

— Talán a menyasszony családjához tartozik.

A kulturpalotát a vendégek a legkellemesebb impressziókkal hagyták el.

— Igen szép... Igen szép — ismételték mindketten.

A hidfőnél a polgármester megmutatta a szerb határbódékat. A vendégek kísérei elkomolyodtak. Az amerikaiak észrevették ezt. A hidon ép akkor váltották fel a szerb őrséget.

### Ujszegediek küldöttsége a misszió előtt.

A kulturpalotából az Iskola-utcán, Gizella-téren, Jókai-utcán, a Dugonics-téren, Kárász- és Feketesas-utcán, Széchenyi-téren át a városházára hajtottak a vendégekkel.

A városházán a polgármester tolmács útján pár szóval üdvözölte a bizottságot. Az amerikaiaknak láthatóan jól esett a magyaros meleg fogadtatás, amely mentes volt minden hivatalos póztól. Csupa közvetlenség és emberi érzés ragyogott az ő arcukon is. Pár szóval, kézszorításokkal üdvözölték ők is a jelenvoltakat.

## A Délvidék nagy sztrájkja.

— Temesvárott csak a vasutasok vették fel a munkát. — Szabadkán tovább tart a sztrájk. — A szegedi vasutasok a Bánát felé meneszlik a vonatokat. —

(Saját tudósítónktól.) Temesvárott, miután a francia és szerb tábornokok kilátásba helyezték a vasutasoknak, hogy követeléseiket — amelyeket a Délmagyarország közölt — teljesíteni fogják és azokat írásbeli nyilatkozatba is foglalják, a szervezett munkásokkal történt megállapodás szerint a város élélémezése és egyéb fontos okokból felvették a munkát.

Gyönyörű és megható volt a vasutasok

A polgármester ezután az ujszegedi polgárok küldöttségét mutatta be a bizottságnak, amelyet dr. Turcsányi Imre, a gyermekmenhely igazgató főorvosa vezetett az amerikai küldöttek elé. A deputáció kérelmét dr. Turcsányi német nyelven tolmácsolta, mert Davidson titkár jól megtanult az angolok által elfoglalt német területen a megszállás ideje alatt németül. Dr. Turcsányi a következőket mondotta:

— Mélyen tisztelt uraim. Mint Ujszeged városrész polgárai azzal a kéressel fordulunk Önökhöz több ezer ujszegedi és százezer szegedi polgár nevében, hogy ne engedjék meg Szegednek és Ujszegednek kettéválasztását, mert Ujszeged szerves része Szegednek. Pár hét óta ez a város ketté van vágva. Kettévágták a szerbek akkor, amikor figyelmen kívül hagyták azt, hogy a demarkációs vonal Torontál vármegye határán húzódik keresztül. Ujszeged Csongrád megyéhez, Szegedhez tartozik, tehát a megszállás jogtalan.

Ezek és ezek nevében esedezünk az Önök megértéséhez! Kérjük, hassanak oda, hogy Szegedet ne szakítsák ketté s jog és igazság szerint üritsék ki a szerbek.

Ph. Goodwin élénk érdeklődéssel hallgatta meg az ujszegediek kérését. Térképen is szemléltették előtte, hogy Ujszeged tényleg Csongrád vármegyéhez tartozik. Ph. Goodwin a küldöttségnek azt ajánlotta, hogy addig, is amíg ő illetékes helyen szavafogja tenni az ujszegediek ügyét, forduljanak sürgős megkereséssel a budapesti fegyverszüneti bizottsághoz. (Ami már rég megtettek — eredménytelenül.)

Dr. Turcsányi a jóindulatu felvilágosítás után megköszönte a misszionáriusok szívesességét és elköszöntek tőlük.

A misszió tagjai ezután megtekintették a városháza közgyűlési termét.

A vendégeket ezután szűkkörü vacsorára a Kass-szálloda éttermébe hívta meg a polgármester. A bizottság a külön vonaton este 11 órára tervezte a Budapestre való visszautazást.

### Zerkowicz Emil nyilatkozata.

A Délmagyarország munkatársa beszélgetést folytatott Zerkowicz Emil miniszteri tanácsossal, aki a következőket volt szíves mondani:

— Voltunk Aradon, ahol a francia parancsnokkal, a nemzetiségek vezetőivel, a politikai és polgári hatóságokkal politikai, közgazdasági, közigazgatási és nemzetiségi kérdésekről tárgyalt és szerzett be információkat a bizottság. Temesvárt a francia és szerb parancsnokkal tárgyaltak a békekonferencián felmerülő és Magyarországot érdeklő kérdésekről. Ugyanez történt Szabadkán. Sok érdekes és fontos adat birtokába jutottak, amelyet Budapesten feldolgoznak és Párisba küldenek.

Megemlítette ezután a miniszteri tanácsos, hogy a lapokba tévesen került az a hír, hogy ez a bizottság a délvidéki sztrájkjal kapcsolatosan interveniált. Nem foglalkozott a bizottság ezzel a kérdéssel már azért sem, mert ez a fegyverszüneti bizottság elé tartozik.

**Wilson 15-ik pontja!** Mindenki szivarkahüvelyeket kizárólag a MÉDI SPECIALITE szivarkahüvely főraktárába vásároljon Szeged, Jókai-utca 11. szám. Telefon 15—20.